

4.5.2 Για τη “μετωπική λογική”

Η έννοια του “μετώπου” συναντιέται συχνά στις αριστερές αναλύσεις και τακτικές, επιχειρώντας να απαντήσει στην ανάγκη συγκέντρωσης δυνάμεων απέναντι σε κοινούς στόχους, συμπεριλαμβάνοντας πολιτικές δυνάμεις με διαφορετικές ιδεολογικές αφετηρίες, συχνά αποκλίνουσες ή και αντιθετικές ταξικές αναφορές ή στρατηγικούς σκοπούς. Η χρήση όμως μιας κοινής λέξης για πολύ διαφορετικές διεργασίες, ενδέχεται να συσκοτίζει τα πράγματα.

Χρειάζεται επομένως να έχουμε καθαρά τόσο α) τα διαφορετικά **επίπεδα** “μετωπικής λογικής”, όσο και β) τις διαφορετικές **εκδοχές** μετώπων που είχαν διαφορετικές στοχεύσεις, σε διαφορετικές ιστορικές συγκυρίες και κοινωνικούς σχηματισμούς.

α. Τα διαφορετικά επίπεδα “μετωπικής λογικής”

Η “μετωπική λογική” μπορεί να εκτείνεται σε διαφορετικά επίπεδα της ταξικής πάλης, όπως φαίνεται από ιστορικά παραδείγματα, αλλά και τη δική μας ζωντανή πολιτική εμπειρία.

α.ι Η επιλογή συμμετοχής σε κοινές κοινωνικές οργανώσεις της εργατικής τάξης, κυρίως δηλαδή σε **κοινά συνδικάτα**. Αυτή είναι μια επιλογή που μπορεί να μας φαίνεται δεδομένη σήμερα για τα περισσότερα συνδικάτα (εκτός αν είναι εντελώς εργοδοτικά ή αποκλείουν σημαντικά τμήματα εργαζομένων), δεν ήταν όμως πάντα έτσι. Η διάσπαση της Β' Διεθνούς στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, μαζί με την απομάκρυνση της Κομμουνιστικής Διεθνούς από τη λογική των “ενιαίων μετώπων” (δηλαδή της κοινής δράσης με δυνάμεις της σοσιαλδημοκρατίας στο κίνημα), αλλά και ειδικές συνθήκες -όπως η απευθείας κρατική παρέμβαση στις διοικήσεις των συνδικάτων-, είχε φέρει τη διάσπαση των συνδικάτων σε πολλές χώρες. Στην Ελλάδα, οι δυνάμεις του ΚΚΕ στα σωματεία στήριξαν την “Ενωτική ΓΣΕΕ” στα 1929-1936, στη Γερμανία η RGO δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του ΚΚΓ την ίδια περίοδο, ενώ στη Γαλλία, για παράδειγμα, το συνδικαλιστικό κίνημα παραμένει διασπασμένο σε διαφορετικές συνομοσπονδίες μέχρι και σήμερα. Όσον αφορά τη δική μας στρατηγική, παρότι επιδιώκουμε τη μέγιστη δυνατή συνύπαρξη των εργαζομένων σε κοινά μαζικά συνδικάτα, το ερώτημα υπέρβασης της ΓΣΕΕ λόγω της κατάστασης στην οποία βρίσκεται, και ειδικά από τα χρόνια των μνημονίων και μετά, παραμένει ανοιχτό.

α.ii οι κοινές πρωτοβουλίες σε **επίπεδο δράσεων του κινήματος**: Οι πρωτοβουλίες μπορεί να περιλαμβάνουν από τη διεξαγωγή κοινών απεργιών, κοινών διαδηλώσεων για συγκεκριμένα επίδικα, μέχρι ευρύτερες κοινές κινηματικές πρωτοβουλίες για το συντονισμό της παρέμβασης με συγκεκριμένη στοχοθεσία, για παράδειγμα οι αντιπολεμικές πρωτοβουλίες. Αυτή η λογική δεν περιορίζεται επομένως στον οικονομικό αγώνα ή σε “κοινωνικά” αιτήματα, αλλά και σε πολιτικά. Ειδικές εκδοχές τέτοιων ερωτημάτων φτάνουν μέχρι και την επιλογή (ή μη) κοινών διαδηλώσεων στο δρόμο, ερώτημα που ταλανίζει την ελληνική αριστερά στις κεντρικές απεργιακές διαδηλώσεις. Σε γενικές γραμμές, ως οργάνωση προσανατολιζόμαστε στην ευρύτερη δυνατή συσπείρωση στις δράσεις του μαζικού κινήματος, έχοντας ως όριο για τις πρωτοβουλίες συντονισμού, την συμμετοχή δυνάμεων που έχουν λειτουργήσει αντιθετικά προς τον εκάστοτε συγκεκριμένο στόχο (για παράδειγμα, σε μια αντιπολεμική πρωτοβουλία δεν χωράνε συγκροτημένες πολιτικές δυνάμεις που πρόσφατα διευκόλυναν από κυβερνητικές θέσεις την δημιουργία περισσότερων στρατιωτικών βάσεων του ΝΑΤΟ στην Ελλάδα).

α.iii Η μόνιμη συνύπαρξη σε **σχήματα και παρατάξεις συγκροτημένων κοινωνικών χώρων** (κυρίως φοιτητικά, δημοτικά, εργατικά σχήματα). Η συγκρότηση κοινών σχημάτων θεωρείται δείγμα μετωπικής λογικής από πιο “παραδοσιακές” εκδοχές της Αριστεράς, όπου οι παρατάξεις αντιμετωπίζονται ως βραχίονες του κομματικού πολιτικού σχεδίου. Στη δική μας οπτική, όμως, εντάσσεται στη λογική συσπειρωσιακής παρέμβασης στους κοινωνικούς χώρους, όπου οι αντίστοιχες συσπειρώσεις συγκροτούνται με βάση τα επίδικα του κάθε κοινωνικού χώρου και τις αντίστοιχες πολιτικές οριοθετήσεις που προκύπτουν σε αυτόν· για παράδειγμα την στάση μας απέναντι σε λογικές κοινωνικού εταιρισμού στο συνδικαλιστικό κίνημα. Στη συγκρότηση τέτοιων συσπειρώσεων λαμβάνονται όμως υπόψη και οι πρακτικές και φυσιογνωμία κάθε δύναμης σε κάθε κοινωνικό χώρο, που ενδέχεται να μην είναι γενικώς ενιαία. Επιπλέον, διατηρούμε και κάποιες βασικές κεντρικές πολιτικές οριοθετήσεις, όπως πχ απέναντι σε μνημονιακές δυνάμεις. Βασικό στοιχείο του συσπειρωσιακού μοντέλου, είναι πως τα ίδια τα μέλη του σχήματος καθορίζουν την πολιτική γραμμή του, έχοντας ισότιμο αποφασιστικό ρόλο.

Υπάρχουν και ειδικές περιπτώσεις εγχειρημάτων, όπως οι πρωτοβουλίες υπεράσπισης δημόσιων χώρων, όπου συχνά υπάρχει μεγαλύτερη βεντάλια στις πολιτικές καταβολές των συμμετεχουσών, τόσο λόγω της ιδιαίτερης μορφής του κοινωνικού χώρου, αλλά και επειδή δεν συμμετέχουν σε συγκροτημένες εκλογικές διαδικασίες, σε αντίθεση με τα φοιτητικά/εργατικά/δημοτικά σχήματα.

α.iv Τα **συνολικά κεντρικοπολιτικά μέτωπα** που κατά περίπτωση εκφράζονται και μέσα από εκλογικές συνεργασίες ή και πιο μόνιμους πολιτικούς μετωπικούς φορείς, και σε περιπτώσεις εκλογικής επικράτησης, μπορούν να οδηγήσουν και σε κυβερνήσεις. Τα μέτωπα μπορεί να έχουν σημαντικά διαφορετικούς στόχους και σύνθεση, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

β. Οι διαφορετικές εκδοχές του “μετώπου” σε διαφορετικές πολιτικές συγκυρίες και χώρες

Οι πιο γνωστές ιστορικά εκδοχές των “μετώπων” επιχειρούσαν να οδηγήσουν στη συνεργασία πολιτικών φορέων που είτε i) εκπροσωπούσαν/οργάνωναν τμήματα από τις ίδιες κοινωνικές τάξεις και μερίδες, αλλά με διαφορετική στρατηγική κατεύθυνση, είτε ii) εκπροσωπούσαν/οργάνωναν διαφορετικές τάξεις και μερίδες, που ενδεχομένως είχαν κοινό στόχο σε μια συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία.

β.i. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα της περίπτωσης (i) ήταν η κατεύθυνση του **“Ενιαίου Μετώπου”**. Δηλαδή η τακτική επιλογή της συνεργασίας των κομμουνιστικών κομμάτων με την σοσιαλδημοκρατία στους κοινωνικούς-πολιτικούς αγώνες και τα συνδικάτα (αλλά και σε άλλες δομές όπως τα εργοστασιακά συμβούλια στην Ιταλία), για την επίτευξη άμεσων στόχων μέσα από αγωνιστικές διεκδικήσεις, αλλά και απέναντι στην άνοδο του φασισμού. Η κατεύθυνση αυτή διατυπώθηκε στο πρώτο μισό της δεκαετίας του 1920, και είχε στόχο και την πρόσβαση των ΚΚ στις εργατικές μάζες, των οποίων η **μαζική πολιτική εκπροσώπηση είχε διασπαστεί** κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, με τη διάσπαση της πρώην ενιαίας σοσιαλδημοκρατίας και τη Β΄ Διεθνούς, από την οποία προέκυψε η Γ΄ (κομμουνιστική) Διεθνής. Την ίδια στιγμή, μέσα από αυτή την επιλογή, οι κομμουνιστές θεωρούσαν ότι μπορούν να αποδείξουν στους καθημερινούς αγώνες ότι είναι αυτοί που

πρωταγωνιστούν στις διεκδικήσεις, και ταυτόχρονα να αποκαλύψουν τον ρόλο της σοσιαλδημοκρατίας στις ευρύτερες εργατικές μάζες. Η τακτική αυτή αφορούσε δηλαδή **κυρίως το επίπεδο του κινήματος και των διεκδικήσεων** (α.ii στο οποίο αναφερθήκαμε προηγουμένως), και κατά περίπτωση τα κοινά συνδικάτα (α.i), καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις τα συνδικάτα είχαν επίσης διασπαστεί. Η λογική του “ενιαίου μετώπου” δεν προέκρινε τις εκλογικές συνεργασίες όμως, αφού είχε ως στόχο την αυτοτελή πολιτική οργάνωση και εκπροσώπηση της εργατικής τάξης στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο μέσα από τα κομμουνιστικά κόμματα. Παρότι βρισκόμαστε σε τελείως διαφορετική ιστορική περίοδο, η λογική της ενιαιομετωπικής παρέμβασης στο κίνημα, διατηρώντας την πολιτική αυτοτέλεια της ριζοσπαστικής αριστεράς, παραμένει χρήσιμος οδηγός.

β.ii. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα της περίπτωσης (ii) ήταν τα **“λαϊκά μέτωπα”**, την περίοδο της ανόδου των φασιστικών καθεστώτων. Εντός των “λαϊκών μετώπων” επιδιωκόταν η **συνεργασία και με πολιτικές εκπροσωπήσεις ενδιάμεσων τάξεων και μερίδων** (μικροαστική τάξη, αγρότες κλπ) ως και τμήματα της αστικής τάξης που θεωρούνταν “εθνικά”, δηλαδή υπήρχε η εκτίμηση πως έχουν συμφέρον να πολεμήσουν για την εθνική ανεξαρτησία ή “αντιφασιστικά” και επομένως θα αγωνίζονταν κατά του φασισμού μέσα στην ίδια χώρα. Η τακτική αυτή έφτανε και σε εκλογικές συνεργασίες, υιοθετώντας ανά φάσεις και το σύνθημα των κυβερνήσεων λαϊκών μετώπων. Παρόλα αυτά οι πιο πετυχημένες εκδοχές αυτής της τακτικής εμφανίστηκαν ακριβώς στις χώρες που τελούσαν πρακτικά υπό ξένη κατοχή και έβαζαν ως κύριο προγραμματικό στόχο την απελευθέρωση: το ΕΑΜ στην Ελλάδα, που συγκροτήθηκε από το ΚΚΕ, και 3 μικρότερα κόμματα, το Σοσιαλιστικό Κόμμα, το Αγροτικό Κόμμα, και την Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας. Η αρχική συμμαχία των κινέζων κομμουνιστών με τους εθνικιστές του Κουόμιτανγκ απέναντι στην ιαπωνική κατοχή, που έσπασε στη συνέχεια και οδηγήθηκε σε εσωτερική ταξική αναμέτρηση. Αντίθετα, τα “Λαϊκά Μέτωπα” της ίδιας περιόδου στην κεντρική Ευρώπη, δεν είχαν επιτυχία: Στην Ισπανία η κυβέρνηση του Λαϊκού Μετώπου δεν κατόρθωσε να ανακόψει το πραξικόπημα του Φράνκο. Στη Γαλλία, δεν κατόρθωσε να υπερβεί τις αντιφάσεις της, αφού μετά τις πρώτες κατακτήσεις (αυξήσεις μισθών, 40ωρο, άδειες, θεσμοποίηση συλλογικών διαπραγματεύσεων, αποποινικοποίηση του συνδικαλισμού), το ΚΚΓ ενέδωσε στην πολιτική κατευνασμού των πιο δεξιών πτερύγων, ενώ υπήρξαν μέχρι και περιστατικά σκληρής καταστολής λαϊκών αντιφασιστικών κινητοποιήσεων, κατόπιν εντολής αστών υπουργών της κυβέρνησης του Λαϊκού Μετώπου. Η συνολικότερη κριτική που ασκήθηκε, και δικαιώθηκε σε σημαντικό βαθμό, ήταν πως η γενική λογική των “λαϊκών μετώπων” σε συνθήκες νόμιμης πολιτικής δράσης, οδηγούσε σε μονιμότερους συμβιβασμούς με την αστική τάξη και εγκατάλειψη της σοσιαλιστικής προοπτικής, δεν ενοποιούσε την βάση των εργαζόμενων τάξεων σε κοινούς αγώνες, περιοριζόμενη κυρίως σε συμμαχίες κορυφής, ενώ ταυτόχρονα επιχειρούσε να ανακαλύψει “κόμματα-εκπροσώπους” των ενδιάμεσων τάξεων, ώστε να μπορέσει στη συνέχεια να συμμαχήσει μαζί τους.

Περαιτέρω παραδείγματα της περίπτωσης (ii) θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα δύο **“ευρωκομμουνιστικά” εγχειρήματα**: του “Κοινού Προγράμματος” στη Γαλλία (συνεργασία ΚΚ Γαλλίας και Σοσιαλιστικού Κόμματος - ΣΚ) την περίοδο '81-'85, και του “Ιστορικού Συμβιβασμού” (στρατηγική συνεργασίας του Ιταλικού ΚΚ με τη Χριστιανοδημοκρατία) στην Ιταλία τη δεκαετία του '70, που ανέδειξαν τις στρατηγικές αδυναμίες των Κομμουνιστικών Κομμάτων, τα οποία, αν και είχαν τη δυναμική να εξελιχθούν σε ηγεμονικές δυνάμεις

ανατροπής του καπιταλιστικού μοντέλου, απέτυχαν να μετασχηματίσουν τα κοινωνικά τους ερείσματα σε ισχυρό πολιτικό και κοινωνικό κίνημα. Και στις δύο περιπτώσεις, η στρατηγική του δεξιού ευρωκομμουνισμού, μέσω του κυβερνητισμού, επεδίωξε να συνδέσει την κομμουνιστική πολιτική με το κράτος, αλλά τελικά -σε μία ανακλαστική πορεία- κατάφερε να περιορίσει τα κινήματα, υπονόμωσε τη ριζοσπαστικότητά τους και άνοιξε τον δρόμο για την εξάντληση των λαϊκών στρωμάτων και την επικράτηση του κορπορατισμού. Ωστόσο, οι αντιθέσεις εκείνης της περιόδου ανέδειξαν τη δυνατότητα ανατροπής των συσχετισμών δυνάμεων στο Δυτικό κόσμο, καθώς και την πρόκληση για τον επαναπροσδιορισμό της σχέσης της αριστεράς με το κράτος ως διαρκές ερώτημα.

β.iii Στη σημερινή περίοδο δεν κρίνονται τέτοιες συμμαχίες και η συζήτηση στη ριζοσπαστική αριστερά στην Ελλάδα περιστρέφεται συχνά γύρω από “μέτωπα” τα οποία δεν επιτελούν στην πραγματικότητα ούτε τον έναν ούτε τον άλλο ρόλο, από αυτούς που ήδη αναφέραμε. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσονται και οι προσπάθειες της προηγούμενης περιόδου, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Ακόμα και στον ΣΥΡΙΖΑ, που είχε μεγαλύτερη οργανωτική δύναμη και έφερε σημαντικές κοινωνικές εκπροσωπήσεις, οι αρχικές συνιστώσες δεν εκπροσωπούσαν συγκροτημένα διαφορετικές ταξικές μερίδες, και δεν αποτελούσαν (πέραν του Συνασπισμού) μαζικά πολιτικά υποκείμενα. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για **συνεργασίες της αριστεράς** που επιχειρούν -σωστά- να υπερβούν παλαιότερες διαιρέσεις, και στην πράξη λειτουργούν και ως χώροι ανασύνθεσης, οδηγώντας σε κάποιες περιπτώσεις και στη δημιουργία ενιαίων κομμάτων. Μια ιδιαίτερη εκδοχή αποτελούσε η διαδικασία συγκρότησης του “Συνασπισμού της Αριστεράς” στα ‘89-’90, καθώς αφορούσε μεν μαζικούς πολιτικούς φορείς των εργαζόμενων τάξεων, και στο κεντρικοπολιτικό επίπεδο, αλλά υπήρχε (από την ΕΑΡ και τμήμα του ΚΚΕ) η κατεύθυνση της πολιτικής ενοποίησης και όχι απλώς της συμπόρευσης· παρότι γρήγορα διασπάστηκε, παράλληλα με τη διάσπαση του ΚΚΕ. Η μονιμότερη συσπείρωση μικρών πολιτικών οργανώσεων της Αριστεράς, είτε αυτή προβλέπει την άμεση συμμετοχή των ίδιων των μελών τους σε κοινές διαδικασίες βάσης, είτε πρόκειται για συνεννοήσεις ηγεσιών και ανεξάρτητων πολιτικών περσόνων, δεν έχει μεγάλη σχέση με τα “μέτωπα” του παρελθόντος. Ως Αναμέτρηση, μας ενδιαφέρει η συσπείρωση της ριζοσπαστικής Αριστεράς εφόσον υπάρχουν κάποιες βασικές πολιτικές προϋποθέσεις. Συσπείρωση που χτίζεται πάνω στη διάθεση για αμοιβαίες συγκλίσεις και ουσιαστική ενοποίηση της πολιτικής δράσης όμορων πολιτικών ρευμάτων και οργανώσεων, αλλά όχι οι ευκαιριακές (ή συγκυριακές) συγκολλήσεις. Με μια λογική, όμως, που θέτει ταυτόχρονα ως προτεραιότητα τη διεύρυνση του πολιτικού αυτού χώρου, με την ισότιμη συμμετοχή ανένταχτων ατόμων, χωρίς διακρίσεις στη συμμετοχή τους βάσει του ειδικού πολιτικού τους βάρους/ονόματος.

5.5 Για την κεντρική πολιτική παρέμβαση

Γενικές παραδοχές

Αναγνωρίζουμε ήδη από την ιδρυτική μας συνδιάσκεψη πως η παρέμβαση στο πολιτικό επίπεδο της ταξικής πάλης δεν περιορίζεται στην “κεντρικοπολιτική παρέμβαση” και ειδικότερα την παρέμβαση στις κοινοβουλευτικές εκλογές, αφού στο “πολιτικό” συμπυκνώνονται πολύ ευρύτερες διεργασίες, ενώ και το κίνημα μπορεί να έχει πολιτικά αιτήματα ή και να καθορίζει την κεντρική πολιτική ατζέντα. Την ίδια στιγμή όμως, η παρέμβαση στις κεντρικές εκλογικές μάχες και η μονιμότερη απεύθυνση και με τέτοιους

όρους είναι εξαιρετικά σημαντική. Από τη μία, επιτρέπει να συνδέονται τα επιμέρους κοινωνικά και πολιτικά αιτήματα, να φτάνουν σε ευρύτερα ακροατήρια, να παράγουν αυξημένες πιέσεις, διανοίγοντας μεγαλύτερες δυνατότητες επίτευξης νικών στο σήμερα. Από την άλλη, επιτρέπει την διευρυμένη επικοινωνία με τα πιο πολιτικοποιημένα δυναμικά των επιμέρους κοινωνικοπολιτικών συσπειρώσεων (σχημάτων, πρωτοβουλιών κλπ) και επομένως τη μονιμότερη πολιτική σχέση μαζί τους, διευκολύνοντας την οργάνωσή τους σε πολιτικό φορέα που θα μπορεί να λειτουργεί και ως πολιτικό αντίπαλο δέος σε περιόδους “άμυνας” αλλά και ως δυναμικός πολιτικός οργανωτής της διεκδίκησης εξουσίας σε περιόδους αμφισβήτησης της αστικής εξουσίας. Σε κάθε περίπτωση, αυτή μας η παρέμβαση χρειάζεται να εντάσσεται στη συνολικότερη στρατηγική μας, όπως εξάλλου και κάθε “τακτική” κίνηση, και δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως πρόσκαιρη επιλογή.

Στη σημερινή συγκυρία

Τα παραπάνω διαχρονικά στοιχεία, και η επιμονή μας στην αναζωογόνηση της προοπτικής μιας άλλης -κομμουνιστικής- οργάνωσης της κοινωνίας, καθιστούν αναγκαία τη συγκρότηση πολιτικού χώρου της μαχόμενης αριστεράς που θα αναλάβει τα παραπάνω καθήκοντα. Επιπλέον, υπάρχουν κεντρικά χαρακτηριστικά της σημερινής συγκυρίας, στα οποία έχουμε ήδη αναφερθεί, και καθιστούν ακόμα πιο άμεση την ανάγκη πολιτικών μορφών που θα επαναφέρουν το ερώτημα σοσιαλιστικού μετασχηματισμού: α) απουσία έστω και μερικώς ηγεμονικού καπιταλιστικού αφηγήματος για τις εργαζόμενες τάξεις, β) αδυναμία ανασυγκρότησης της ομαλώς διευρυνόμενης αναπαραγωγής του κεφαλαίου στην Ελλάδα, γ) παραμένουσα κρίση πολιτικής εκπροσώπησης όπως αποτυπώνεται και στα τεράστια ποσοστά της εκλογικής αποχής, παρά την πολιτική σταθεροποίηση του αστικού μπλοκ μετά το 2015, δ) πολεμικά ξεσπάσματα, ε) πολλαπλές κρίσεις (με πιο εκκωφαντική σε αυτήν τη φάση την κλιματική). Σε αυτή την περίοδο, ο αστικός συνασπισμός εξουσίας στην Ελλάδα συνεχίζει να εφαρμόζει το σχέδιό του, ένα σχέδιο έντασης της εργασιακής εκμετάλλευσης, επαν-επέκτασης της σφαίρας των εμπορευμάτων σε αγαθά που είχαν αποσπαστεί από τη λειτουργία της αγοράς, την υφαρπαγή δημόσιου πλούτου και λαϊκών περιουσιών, και περιστολής των δημοκρατικών δικαιωμάτων, και επομένως και των “νόμιμων” πρακτικών της ταξικής πάλης. Το σχέδιο αυτό δεν ικανοποιεί μόνο το μεγάλο κεφάλαιο, αλλά και άλλες κοινωνικές τάξεις και μερίδες που εντάσσονται σήμερα στον αστικό συνασπισμό εξουσίας ή τον στηρίζουν. Την ίδια στιγμή όμως, είναι πλέον προφανές ότι αυτό το σχέδιο δεν μπορεί να γίνει ηγεμονικό, δηλαδή να παρουσιαστεί ως συμφέρον για τις λαϊκές τάξεις και την κοινωνική πλειοψηφία, και για αυτό συνδυάζεται με την ένταση της πειθάρχησης. Παρά τις παραπάνω διαπιστώσεις, δεν αγνοούμε τον υπαρκτό συσχετισμό δύναμης και την ραγδαία υποχώρηση της Αριστεράς μετά το 2015.

Η διπλή οριοθέτηση από τον κοινοβουλευτισμό-κυβερνητισμό και τον αριστερισμό

Σε αυτή την πορεία χρειάζεται να κρατάμε μια διπλή οριοθέτηση, τόσο από λογικές κυβερνητισμού - κοινοβουλευτισμού όσο και από προσεγγίσεις που δεν προσβλέπουν στην απόσπαση νικών στο σήμερα, και δεν προσδιορίζουν μια απτή ανατρεπτική στρατηγική (εκδοχές αριστερισμού). Οι λογικές του σημερινού κυβερνητισμού - κοινοβουλευτισμού τείνουν να μετατρέπουν την ενδεχόμενη κατάληψη της κυβερνητικής εξουσίας από κόμβο μιας ανατρεπτικής διαδικασίας σε τελικό στόχο, αδιαφορώντας πλήρως για την αναγκαία συνθήκη δημιουργίας σύγχρονων μορφών δυαδικής εξουσίας, που θα προστατέψουν τόσο από την ενσωμάτωση (με την ανάληψη εξουσιών από αυτοοργανωμένες θεσμικές μορφές

των εργαζόμενων τάξεων) όσο και από τη συντριβή (από τους κρατικούς μηχανισμούς). Στο ίδιο πλαίσιο, οδηγούνται στην υποτίμηση της παρέμβασης στο κίνημα, και της σημασίας συγκρότησης κοινωνικο-πολιτικών συσπειρώσεων (σχημάτων και πρωτοβουλιών). Ειδικά μετά το 2015 διδαχθήκαμε ξανά πως η κατάληψη της κυβερνητικής εξουσίας χωρίς την οργάνωση σε επίπεδο βάσης που θα μπορεί να επιβάλλει φιλολαϊκές μεταρρυθμίσεις και θα αποσοβήσει ή θα αντιμετωπίσει την αστική αντίδραση, είναι πρακτικά καταδικασμένη να οδηγήσει στην ενσωμάτωση ή σε τραγωδίες. Από την άλλη, υπάρχουν προσεγγίσεις που τείνουν να αντιμετωπίζουν το σοσιαλισμό ως σύνθημα, δυσκολεύονται να αρθρώσουν αιτήματα ως κρίκους ενός μεταβατικού προγράμματος, ξορκίζουν τον κόμβο της ενδεχόμενης κατάληψης της κυβερνητικής εξουσίας, και συχνά καταλήγουν να αρκούνται στην παρέμβαση στο κίνημα. Στο ίδιο πλαίσιο, δυσκολεύονται να αντιληφθούν πως η αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας δεν εμφανίζεται “καθαρή” στα ερωτήματα που διχοτομούν την κοινωνία, και καθήκον της Αριστεράς είναι να παρεμβαίνει και να πολιτικοποιεί αυτά τα ερωτήματα. Καταλήγουν έτσι να αναμένουν τη διαμόρφωση των όρων ενός ανατρεπτικού ξεσπάσματος στο απώτερο μέλλον.

Ενδεχομένως τα ερωτήματα αυτά φαντάζουν “μακρινά” στο σημερινό συσχετισμό δύναμης, αλλά έχει φανεί πως η περιγραφή ενός άλλου δρόμου για τους “από κάτω” είναι αναγκαία για να εμπνεύσει και τους αμυντικούς αλλά και τους διεκδικητικούς αγώνες στο σήμερα. Μια τέτοια προσέγγιση, με αντίστοιχα πολιτικά εργαλεία και δομές, μπορεί να ανοίξει το δρόμο σε μαζικότερη κοινωνική απεύθυνση, στοχεύοντας να προσεγγίσει και το μεγάλο τμήμα των “από κάτω” που και εκλογικά απέχει, και συνολικότερα δεν εκφράζεται από τους σημερινούς πολιτικούς φορείς.

Πολιτικοί στόχοι, μεθοδολογίες, και κριτήρια

Στις βάσεις που έθετε και η ιδρυτική μας συνδιάσκεψη, οφείλουμε να ανανεώσουμε λοιπόν τις κατευθύνσεις και τις μεθόδους για να βάλουμε σε κίνηση το σχέδιο της παρέμβασής μας στο “κεντρικοπολιτικό” και το εκλογικό σκέλος της πολιτικής πάλης, παράλληλα με την αναγκαία ανασυγκρότηση της ίδιας της Αναμέτρησης, και την ανάπτυξή της. Αυτές οι θέσεις έχουν τη φιλοδοξία να αποτελέσουν τα κοινά μας κριτήρια για τη συνέχεια, υπό την έννοια ότι θα καθορίσουν τις κινήσεις μας, αλλά και τις ενδεχόμενες συμμαχίες σε αυτή την πορεία.

- Το άνοιγμα του δρόμου για τη **συγκρότηση του κοινωνικού και πολιτικού μπλοκ της ανατροπής**. Η φιλοδοξία αυτή θέτει μια σειρά από καθήκοντα: Αρχικά, να επιχειρεί -στο βαθμό που της αναλογεί- να εκφράσει σε επίπεδο προγράμματος αλλά και να οργανώσει σε επίπεδο αγώνων, τόσο τα ταξικά συμφέροντα των εργαζόμενων τάξεων -δηλαδή όσων ζουν από την εργασία τους και όχι από την ιδιοκτησία-, και ειδικά, εκείνων των κομματιών της που υφίστανται πολλαπλές κοινωνικές καταπιέσεις, όπως φυλετικές και έμφυλες καταπιέσεις. Παράλληλα, να έχει επίγνωση ότι υπάρχουν αντιθέσεις και εντός αυτού του δυνητικού μπλοκ, λόγω των προσδοκιών, βιωμάτων και αιτημάτων του. Η επίγνωση αυτή οφείλει να οδηγεί στην ιεράρχηση και την προώθηση των αιτημάτων των πιο καταπιεσμένων ταξικών στρωμάτων και τμημάτων αυτού του μπλοκ. Στην ίδια κατεύθυνση, έχει σημασία να φιλοδοξεί να παρέμβει και με όρους κινήματος στην κεντρική πολιτική σκηνή, σε όλες τις αντίστοιχες κοινωνικές αντιθέσεις που αναδεικνύονται (όπως δείχνουν και

άλλες εμπειρίες στη δυτική και κεντρική Ευρώπη που επέτρεψαν σε δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς να διεμβολίσουν το κεντρικοπολιτικό σκηνικό· με πιο πρόσφατα το παράδειγμα του PtB στο Βέλγιο, και την παρέμβαση του ΚΚ Αυστρίας στο ζήτημα της στέγης, γεγονός που του έδωσε τη δυνατότητα να εκλέξει μέχρι και δήμαρχο στην πόλη του Graz. Ακόμα και αν διαφωνούμε σε θέσεις τους, τα παραδείγματα αυτά δείχνουν πώς η κοινωνική παρέμβαση και γείωση είναι ικανή να φέρνει και την ορατότητα)

- Κομβικό στοιχείο αποτελεί η αντίληψη που έχουμε περιγράψει για το **μεταβατικό πρόγραμμα**, ως ένα πρόγραμμα όχι τεχνοκρατικού χαρακτήρα, αλλά που συμπυκνώνει και πολιτικοποιεί διεκδικήσεις των αγωνιζόμενων κοινωνικών υποκειμένων στο σήμερα, διεκδικήσεις που όμως ταυτόχρονα αμφισβητούν το υπάρχον οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο και λειτουργούν ως οδοδείκτης για μια άλλη κοινωνική οργάνωση, ειδικά σε περιόδους ευρύτερης κρίσης του καπιταλιστικού υποδείγματος. Πέραν του ίδιου του στόχου, πλευρές του προγράμματος ενδέχεται να είναι λιγότερο ή περισσότερο προωθημένες, εφόσον υπάρχει αντίστοιχη ιστορική εμπειρία στην Ελλάδα (πχ ενιαίος δημόσιος φορέας παραγωγής και διανομής ενέργειας μέχρι πρόσφατα) ή υλοποιούνται σε άλλες χώρες ή έχουν υπάρξει ως επιτυχημένα παραδείγματα (από την οργάνωση της πρωτοβάθμιας υγείας στην Κούβα και τη συζήτηση για τη μείωση ωρών εργασίας σε πολλές χώρες, μέχρι πλευρές του “κράτους πρόνοιας” όπου υπάρχει σημαντική ανάληψη βαρών της αναπαραγωγής από δημόσιες υπηρεσίες σε σκανδιναβικές χώρες). Την ίδια στιγμή όμως υπάρχουν και ορισμένες σταθερές θέσεις που χρειάζεται να διασφαλίζουμε, με βάση και την πρόσφατη ιστορική εμπειρία, όπως η ρήξη με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αιχμές ενός τέτοιου προγράμματος που θα βγαίνουν ως προμετωπίδα σε ενδεχόμενες εκλογικές μάχες, ενδεχομένως να είναι διαφορετικές.
- Η παρέμβαση αυτή χρειάζεται να υπηρετεί μια **νέα ενότητα του “κοινωνικού” με το “πολιτικό”**. Αυτό σημαίνει να ρίχνει το βάρος στην πρωτοβάθμια συγκρότηση της ριζοσπαστικής Αριστεράς, να συνομιλεί με τις κοινωνικές πρωτοβουλίες και κοινωνικο-πολιτικές συσπειρώσεις στις οποίες συμμετέχουμε, να επιχειρεί να τις διευρύνει (να μεγαλώνει δηλαδή τις υπάρχουσες και να δημιουργεί νέες), να αλληλοτροφοδοτείται με αυτές σε αιτήματα αλλά και σε πρακτικές. Η κατεύθυνση αυτή βάζει επομένως ως κριτήριο και τη συμπίεση πρωτίστως με τις πολιτικές δυνάμεις με τις οποίες μοιραζόμαστε θέσεις και πρακτικές και στο κίνημα. Επιπλέον, αυτή η μεθοδολογία μπορεί να πετύχει και τη διασύνδεση με τα πιο πρωτοπόρα δυναμικά, που αναφέραμε εισαγωγικά. Περιορίζοντας την διαρκή αναζήτηση “συνθέσεων” που τελικά καταλήγουν σε παιχνίδι ισορροπιών και μικρο-συσχετισμών δύναμης μεταξύ των οργανώσεων, και φιλοδοξώντας να ανοίξει αυτή τη διαδικασία σε ευρύτερα αγωνιστικά δυναμικά. Χωρίς να απασχολείται μόνο από μια αέναη εκλογική προετοιμασία που τελικά δρα επιβλαβώς και στο κίνημα και στις ίδιες τις πιθανότητες επιτυχίας μιας εκλογικής παρέμβασης. Μια τέτοια προσέγγιση είναι κατά τη γνώμη μας και το πιο εύφορο έδαφος για να ανθίσουν οι επόμενες ανασυνθετικές διεργασίες.

- Υπερασπιζόμενες μια διαφορετική **φυσιογνωμία, λειτουργία και αισθητική**: Μια φυσιογνωμία που σέβεται την αυτονομία των κοινωνικών κινήματων και επιχειρεί να τα ενισχύσει. Που επιδεικνύει συντροφικότητα απέναντι στις άλλες εκδοχές αριστεράς, και προωθεί την αλληλεγγύη μεταξύ του αγωνιζόμενου κόσμου. Με την επίγνωση της σημασίας του στίγματος των εκπροσωπήσεων: Οι εκπροσωπήσεις χρειάζεται να αντανakλούν τα χαρακτηριστικά του κόσμου που φιλοδοξούμε να οργανώσουμε, δηλαδή του κόσμου της εργασίας, της επισφάλειας, της ανεργίας, της νεολαίας, του κόσμου που υφίσταται τις έμφυλες καταπιέσεις, των απόμαχων της δουλειάς, του κόσμου που κινητοποιείται για το περιβάλλον και τους δημόσιους χώρους, τους αγωνιστές των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Δίνοντας βήμα σε ανθρώπους που ανήκουν σε αυτά τα τμήματα, ενθαρρύνουμε την οργανική συμμετοχή τους, και έτσι μπορεί να δημιουργηθεί ένα νέο πλουραλιστικό κράμα, από κόσμο που μπορεί να θεωρούσε προηγουμένως ότι δεν έχει πολλά κοινά. (Ένα χαρακτηριστικό ιστορικό παράδειγμα είναι οι *“Lesbians and Gays Support the Miners”* στη μεγάλη απεργία των μεταλλωρύχων). Γνωρίζουμε ότι ο κόσμος των πιο καταπιεσμένων στρωμάτων έχει περιορισμένους πόρους για να λειτουργήσει σε θέσεις εκπροσώπησης, επομένως χρειάζεται συλλογική μέριμνα σε αυτή την κατεύθυνση.

Με αξιοποίηση των σύγχρονων μέσων και μορφών επικοινωνίας -και αντίστοιχη αισθητική και στίγμα- για τη μετάδοση των διεκδικήσεων και την πρόκληση ρωγμών στο κυρίαρχο σκηνικό της ενημέρωσης, χωρίς να ξεχνάμε ότι η επικοινωνία δεν μπορεί να υποκαταστήσει την πολιτική.

Με μια λειτουργία που φτιάχνει τις απαραίτητες δομές ισότιμης εμπλοκής, στην κατεύθυνση ισότιμης συμμετοχής σε πολιτικό φορέα, επιχειρώντας από τη μία να υπερβεί τα “στεγανά” των υπαρχουσών οργανώσεων, διαχωριζόμενη ταυτόχρονα πλήρως από αρχηγικές και προσωποκεντρικές λογικές. Με διαδικασίες λήψης αποφάσεων που λαμβάνουν υπόψη τους χρόνους και τις ανάγκες των συμμετεχουσών.

Το κριτήριο αυτό δεν είναι απλώς ζήτημα “ταυτότητας”, είναι η προϋπόθεση για μια εικόνα και μια φιλόξενη λειτουργία που μπορεί να οργανώσει και να εμπλέξει όσο το δυνατόν ευρύτερο κόσμο, αντί να κλείνεται στους “πιο προνομιούχους μεταξύ μας”, τους “πιο αποφασισμένους” που “αντέχουν” εξαντλητικές διαδικασίες ενδοαριστερών αντιπαράθεσεων.

Το κεντρικό πολιτικό μας σχέδιο για το επόμενο διάστημα

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια θα βάλουμε μπροστά το αμέσως επόμενο διάστημα τη διαδικασία συγκρότησης πολιτικού χώρου, στην κατεύθυνση δημιουργίας πολιτικού φορέα. Τα δύο πρώτα βασικά καθήκοντα που θέτουμε, είναι α) ένας μονιμότερος και βαθύτερος συντονισμός στο κίνημα -ακριβώς στη λογική της ενίσχυσης της πρωτοβάθμιας συγκρότησης της Αριστεράς-, και β) η συλλογική εκπόνηση ενός μεταβατικού προγράμματος στην κατεύθυνση που ήδη περιγράψαμε, αξιοποιώντας και την εμπειρία των δημοτικών σχημάτων: Συλλογική διαμόρφωση προγραμματικών αξόνων, ομάδες εργασίας για κάθε θεματική, συλλογική συζήτηση και έγκριση στο πέρας της διαδικασίας.

Έχουμε επίγνωση ότι αυτή η διαδικασία περνάει και από τις οργανωμένες δυνάμεις της Αριστεράς, επομένως θα απευθυνθούμε σε όσες θεωρούμε ότι ενδέχεται να ανταποκριθούν

στην παραπάνω μεθοδολογία. Η Μετάβαση, με την οποία μοιραζόμαστε κοινές αντιλήψεις στο κίνημα, συνυπάρχουμε σε σχήματα κοινωνικών χώρων και πρωτοβουλίες (σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα αναβαθμισμένα, όπως πχ. στο φοιτητικό που έχουμε κοινή δικτύωση ή στο αντιρατσιστικό φεστιβάλ Θεσσαλονίκης που σε μεγάλο βαθμό επετεύχθη χάρη ακριβώς στην συνύπαρξη μας και σε δημοτικά σχήματα, όπως στην Πόλη Ανάποδα), ενώ έχει εκφράσει πρόσφατα και τη διαθεσιμότητα της να ακολουθήσουμε μία παρόμοια μεθοδολογία (χωρίς να παραβλέπουμε την σχετική αμφιταλάντευση που έχει επιδείξει κατά καιρούς), αποτελεί τον πρώτο χώρο στον οποίο αναλογεί μία τέτοια απεύθυνση. Η ΔΕΑ επίσης είναι δύναμη με την οποία συνυπάρχουμε στα δημοτικά/εργατικά/φοιτητικά σχήματα. Απαντάει με παρόμοιο τρόπο με εμάς στα βασικά πολιτικά ερωτήματα της συγκυρίας, ενώ έχει δηλώσει ανοιχτή σε ανασυνθετικό ορίζοντα. Δεν παραγνωρίζουμε, βέβαια, την δυσκολία της να συμμετέχει σε ευρύτερες τέτοιες ανοιχτές διαδικασίες, αλλά και πως ορισμένες φορές αντιμετωπίζει άκαμπτα τα σχήματα κοινωνικών χώρων ως πεδίο συνεννόησης οργανώσεων· έχει κάνει όμως βήματα σε πρακτικές πιο κοντινές στις δικές μας.

Πέραν της Μετάβασης και της ΔΕΑ, που δηλωμένα κινούνται σε μια τέτοια κατεύθυνση, που δυνητικά συγκροτεί έναν πρώτο πυρήνα, θεωρούμε ότι θα μπορούσαν να εντάσσονται και άλλες δυνάμεις, μένει όμως να αποδειχθεί και στην πράξη. Με τους σ. του "Δικτύου για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα" μοιραζόμαστε κοινές πρακτικές παρέμβασης στο κίνημα, και θέσεις σε πολλά ζητήματα. Είναι όμως προϋπόθεση να αποσαφηνίσουν πρώτα την γραμμή συμμαχιών τους, καθώς το τελευταίο διάστημα αναφέρονται στη Νέα Αριστερά ως ενδεχόμενο κεντρικοπολιτικό σύμμαχο. Με το Ξεκίνημα υπάρχουν δυσκολίες, καθώς ενώ γενικώς κινείται στο ίδιο πολιτικό μήκος κύματος, έχουμε συχνά σημαντική απόσταση στις πρακτικές μας στα σχήματα, με πιο πρόσφατο αρνητικό παράδειγμα την "Πόλη Ανάποδα" στη Θεσσαλονίκη. Εκτός από τις παραπάνω, ενδεχομένως να ενδιαφέρονται και μικρότερες πολιτικές ομάδες, όπως η ΚΕΜΑ, ή και άλλες που ίσως προκύψουν το επόμενο διάστημα.

Ωστόσο, πέραν της τοποθέτησης των οργανώσεων αυτών ως προς την προτεινόμενη μεθοδολογία από την πλευρά μας, θα πρέπει να συνυπολογίσουμε την έμπρακτη στάση τους, καθώς στο παρελθόν έχουν υιοθετηθεί πρακτικές που έρχονται σε αντίθεση με τη λογική που εμείς αναδεικνύουμε.

Επειδή γνωρίζουμε τις δυσκολίες ενός τέτοιου εγχειρήματος και τον τρόπο με τον οποίο οι αένας, ενδοαριστερές κυκλικές συζητήσεις επί των ίδιων ζητημάτων μπορούν να λειτουργήσουν ως τροχοπέδη, η συζήτηση μεταξύ οργανώσεων θα πρέπει να διαρκέσει μόνο ένα μικρό, περιορισμένο διάστημα, αυστηρά για να περιγράψει βασικές οριοθετήσεις και κατεύθυνση λειτουργίας. **Το βασικό σκέλος της διαδικασίας αφορά την συγκρότηση συνελεύσεων σε όλη την Ελλάδα που θα επιχειρήσει να εμπλέξει το οργανωμένο και ανένταχτο δυναμικό που ενδιαφέρεται για αυτή τη διαδικασία.** Πέραν των αρχικών στόχων, μια τέτοια διαδικασία θα μπορέσει να βάλει ως στόχο:

α) Τη συγκρότηση πολιτικού φορέα με ένα νέο όνομα, το οποίο θα δίνει το στίγμα ενός καινούριου εγχειρήματος, που θα λειτουργεί -με βάση τα κριτήρια που έχουν περιγραφεί- μέσα από μόνιμες, κοινές συνελεύσεις, και που θα αποτελεί τον χώρο συσπείρωσης οργανωμένου και ανένταχτου δυναμικού τόσο στη βάση της κοινής δράσης όσο και στη βάση κοινών πολιτικών αναλύσεων και προγραμματικών επεξεργασιών.

β) Τη διευκόλυνση των επόμενων ανασυνθετικών διεργασιών που θα προκύψουν μέσα από την τριβή στο εσωτερικό του.

γ) Τη διεκδίκηση της συμμετοχής του στην επόμενη κεντρική (πανελλαδική) εκλογική διαδικασία, βάζοντας ως προηγούμενους στόχους να κατορθώσει να συσπειρώσει ικανό αριθμό συμμετεχουσών και να έχει προχωρήσει η προγραμματική επεξεργασία σε ικανοποιητικό βαθμό, και με βασική προϋπόθεση οι εκπροσωπήσεις να διαμορφωθούν σε αντιστοιχία με τα υποκείμενα που ο φορέας θα φιλοδοξεί να εκπροσωπήσει, μέσα από συνελυσειακές διαδικασίες και όχι μέσα από συνεννοήσεις κορυφής. Μια τέτοια κατεύθυνση επίσης προϋποθέτει πανελλαδικό άπλωμα, (επαν)εκπαίδευση στη μαζική πολιτική παρέμβαση, συγκρότηση εργαλείων επικοινωνίας, οικονομικούς πόρους. Δεν υποστηρίζουμε ότι πρόκειται για εύκολο εγχείρημα, αλλά η εμπειρία σε μικρότερες εκλογικές μάχες (όπως οι δημοτικές), τα αντίστοιχα παραδείγματα του εξωτερικού και το πολιτικό κενό στα αριστερά δείχνουν ότι είναι εφικτό.

Τα κριτήρια που προαναφέραμε, θεωρούμε ότι είναι βασικά εντός της ευρύτερης πολιτικής συγκυρίας που διανύουμε. Η ευρύτερη πολιτική συγκυρία δεν αλλάζει από τη μικρή άνοδο ή πτώση των κυρίαρχων κομμάτων ή την κυβερνητική τους εναλλαγή, προσδιορίζεται από μεγαλύτερες κοινωνικές και πολιτικές ανακατατάξεις είτε ευμενείς είτε δυσμενείς: το ενδεχόμενο ανόδου της ακροδεξιάς στην κυβερνητική εξουσία, το ενδεχόμενο ενεργής πολεμικής εμπλοκής της Ελλάδας, το ξέσπασμα ενός μαζικού κινήματος με μονιμότερα χαρακτηριστικά που θα έφερνε ξανά στο προσκήνιο το ερώτημα της ανατροπής των κυρίαρχων πολιτικών, θα μπορούσαν να είναι στοιχεία αλλαγής της ευρύτερης αυτής συγκυρίας. Εντός αυτής της ευρύτερης συγκυρίας, στη βάση των παραπάνω κριτηρίων, θεωρούμε ότι υπάρχουν και δυνάμεις με τις οποίες δεν υπάρχουν όροι κεντρικής πολιτικής συνεργασίας, και για όσο διατηρούν τη σημερινή τους τοποθέτηση, πρακτικές και χαρακτηριστικά: Το ΚΚΕ, πέραν της δικής του άρνησης οποιασδήποτε πολιτικής συμμαχιών με άλλους πολιτικούς χώρους, έχει εξαιρετικά προβληματικές θέσεις σε φλέγοντα ζητήματα της περιόδου, όπως οι έμφυλες καταπίεσεις και η περιβαλλοντική κρίση. Πλέον ταλαντεύεται γύρω από το ερώτημα των κυβερνήσεων, υπάρχει όμως η παρακαταθήκη της περιόδου της οικονομικής κρίσης, όταν είχε κάνει σαφή τομή σε σχέση με την παλαιότερη θέση για ενδεχόμενη συμμετοχή σε “αντι-ιμπεριαλιστικές κυβερνήσεις”. Το ΜέΡΑ25, παρά την διατύπωση πιο ριζοσπαστικών θέσεων τα τελευταία χρόνια, παραμένει στο έδαφος μιας λογικής κοινοβουλευτισμού, ενώ συνεχίζει να έχει επαμφοτερίζουσα τοποθέτηση γύρω από το ζήτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, η προσωποκεντρική συγκρότηση και ο αρχηγισμός παραμένει βασικό στοιχείο της φυσιογνωμίας και λειτουργίας του. Συνολικότερα, η “ενωτική πρωτοβουλία” καθορίζεται από το δικό του στίγμα και προηγούμενη διαδρομή. Επιπλέον, σε μια κάπως ανεξάρτητη πτυχή, η ΑΡΑΣ -που είναι η κύρια συνιστώσα της “ενωτικής” με κινηματική παρουσία- έχει επανέλθει σε πρακτικές που απέχουν εντελώς από τη δική μας αντίληψη για το πώς επιλύονται οι ενδοκινηματικές αντιθέσεις, κυρίως στο φοιτητικό, αλλά όχι μόνο. Η πρόσφατη διαχείριση των παραβιαστικών περιστατικών λίγο πριν τις φοιτητικές εκλογές, ενισχύει αυτή την θέση. Τέλος, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ εμμένει ουσιαστικά στην άρνηση μεταβατικών αιτημάτων, και οποιασδήποτε σκέψης για κυβερνήσεις της Αριστεράς. Εξάλλου, βάζει ως προϋπόθεση βαθύτερες πολιτικές συμφωνίες και για την συμπόρευση στο κίνημα, πράγμα που δυσκολεύει ορισμένες φορές ακόμα και τη συνύπαρξη σε σχήματα κοινωνικών χώρων.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις δεν σημαίνουν σε καμία περίπτωση ότι εγκαταλείπουμε την αντίληψη για τη συγκρότηση συσπειρωσιακών σχημάτων με δική τους ζωή και αυτόνομη λειτουργία, πάνω στα επίδικα του κάθε κοινωνικού χώρου, όπως και στην συγκρότηση πρωτοβουλιών για ευρύτερα ζητήματα, με αντίστοιχα κριτήρια. Επιμένουμε λοιπόν στην λογική των συνεργασιών στο κίνημα, ακόμα και με τις δυνάμεις που θεωρούμε ότι δεν υπάρχουν όροι για κεντρική πολιτική συνεργασία, ακόμα και απέναντι σε δυνάμεις που δεν έχουν αντίστοιχη λογική.

Αλεξάκη Αναστασία, ΣΒ Αμπελόκηποι-Γκύζη
Γιαννόπουλος Γιάννος, ΣΒ ΜΚΕΒ
Γιαπράκη Βάσω, ΣΒ ΕΚΠΑ
Δήμας Παναγιώτης, ΣΒ ΜΚΕΒ
Ηρακλείδης Αργύρης, ΣΒ ΕΜΠ
Καλαμπόκης Χάρης, ΣΒ Ηπείρου
Καπόπουλος Μπάτης, ΣΒ Τηλεπικοινωνιών - Πληροφορικής
Κατερίνη Αμάντα, ΣΒ Εξαρχείων
Κοντάκη Βαγγελιώ, ΣΒ Δικηγόρων
Κουπελίδης Τάσος, ΣΒ ΕΚΠΑ
Κωνσταντίνου Αρετή, ΣΒ ΕΜΠ
Λαβατσής Δημήτρης, ΣΒ Αιγαίου
Λαζαρίδης Θωμάς, ΣΒ Κυψέλης
Μάλτης Στάθης, ΣΒ ΝΔΠ
Μάνεσης Γιώργος, ΣΒ Σπουδάζουσας Θεσσαλονίκης
Μεγαλιός Γιώργος, ΣΒ Αμπελόκηποι-Γκύζη
Μπαμπασιάν Βαζγκέν, ΣΒ Θεσσαλονίκης
Μπρούζος Γιάννης, ΣΒ Εκπαίδευσης
Παπαβασιλείου Κωνσταντίνος, ΣΒ ΜΚΕΒ
Παπαδοπούλου Μαρία (Μόλλυ), ΣΒ Θεσσαλονίκης
Σκάντζας Χρήστος, ΣΒ Κυψέλης
Σκοπλάκης Νίκος, ΣΒ Βορειοδυτικών
Στάθη Κατερίνα, ΣΒ Κυψέλης
Σταθοπούλου Δώρα, ΣΒ Βορειοανατολικών
Σταύρου Πέτρος, ΣΒ Βορειοανατολικών
Τσιρικού Λένα, ΣΒ Εκπαίδευσης
Τσοκακτσή Μαρία, ΣΒ Ανατολικών
Φιρτινίδου-Στεργίου Αλκμήνη, ΣΒ Κάτω Αθήνας
Χριστοφόρου Γιώργος, ΣΒ Βορειοδυτικών